

د ویکتوریا د ماشومانو د خونديتوب معیارونه

په ساده ژبه لارښود

د ماشومانو د خونديتوب معيارونه څه دي؟

- د ماشومانو د خونديتوب معيارونه (معيارونه) د ۲۰۱۶ کال په جنوري کې په ویکتوريا کې پيل شول.
- معيارونه د ماشومانو سره د ناوړه ګټه اخيستې او زيان څخه په خوندي ساتلو کې مرسته کوي.
- د ماشومانو خونديتوب ۱۱ معيارونه لري.
- هغه سازمانونه چې د ماشومانو^۱ سره کار کوي بايد د معيارونو سره سم عمل وکړي. د اطاعت معنی دا ده چې ستاسو سازمان بايد داسې شيان ولري چې ونښي چې تاسو^۲ هر معيار تعقيب او پوره کوئ.

دا سند د ماشومانو د خونديتوب د معيارونو لنډيز دی. دا داسې کلمې او انځورونه لري چې د پوهيدو لپاره آسانه دي ترڅو د معيارونو په تشرېح کولو کې مرسته وکړي. پدې کې د معيارونو بشپړې جملې يا ټول هغه شيان شامل ندي چې تاسو يې بايد د معيارونو د اطاعت لپاره ترسره کړئ. تاسو کولی شئ د معيارونو بشپړ متن او د اطاعت کولو څرنګوالي په اړه نور معلومات زموږ په [ويب پاڼه](#) کې ولولئ.

- 1 "ماشومان" هغو خلکو ته ويل کېږي چې عمر يې له ۱۸ کالو څخه کم وي.
- 2 مونږ د "تاسو" کلمه هم کاروو کله چې د "ستاسو د سازمان" په اړه خبرې کوو.

د ماشومانو د خونديتوب معيار ۱

سازمانونه ډاډ ترلاسه کوي چې د استراليا د اصلي اوسېدونکو ماشومان په کلتوري توګه د خونديتوب احساس وکړي. دوی د هر ماشوم هويت او تجربو ته درناوی او ارزښت ورکوي.

ستاسې اداره او کارکوونکي بايد:

- د اصلي اوسېدونکو^۳، د هغوی کلتور او د هغوی حقونو ته ښه راغلاست
- پوه شئ چې دا څرنګه د استراليا د اصلي اوسېدونکو ماشومانو سره مرسته کوي چې د خونديتوب او ښه احساس وکړي
- د نژاد پرستۍ اجازه مه ورکوئ او د نژاد پرستۍ سره د مقابله لپاره قوانين او اقدامات بايد ولرئ
- د استراليا د اصلي اوسېدونکو ماشومانو سره مرسته وکړئ چې خپل متنوع هويتونه، دودونه، عقيدې او ژبې څرګندې کړي

- د استراليا د اصلي اوسېدونکو ماشومانو او د هغوی کورنيو سره مرسته وکړئ چې ستاسو په سازمان کې ښکېل شي
- ددې ډاډ ترلاسه کړئ چې دوی له کلتوري پلوه د خونديتوب احساس وکړي
- داسې پاليسۍ او سيستمونه ولرئ چې ونښي تاسو دا کارونه کړي دي.

3 مونږ د استراليا د اصلي اوسېدونکو او تورس سټريټ ټاپوګانو د خلکو په اړه د خبرو کولو لپاره د 'ابوريچنل' کلمه کاروو.

د ماشومانو د خوندیتوب معیار ۲

د سازمان مشران د ماشومانو په خوندیتوب او ښه ساتلو تمرکز وکړي. سازمانونه د ماشومانو د ناوړه ګټه اخیستنې یا زیان د خطرونو موندلو، مخنیوي او بندولو لپاره پروژې ولري.

ستاسو اداره باید:

- د ماشومانو خوندیتوب ته عامه ژمنه وکړي. دا پدې مانا ده چې تاسو ټولنې ته خبر ورکوئ چې د ماشومانو خوندیتوب ستاسو د سازمان لپاره مهم دی.
- د ماشومانو د خوندیتوب او هوساینې پالیسي ولري. دا یو سند دی چې تشریح کوي چې ستاسو سازمان څرنگه ماشومان خوندی ساتي
- ډاډ ترلاسه کړئ چې په سازمان کې هرڅوک د ماشومانو خوندیتوب ته وده ورکوي
- د کارمندانو او رضاکارانو لپاره د جلد لیکلې قانون ولري. دا یو سند دی چې کارمندانو ته تشریح کوي چې د ماشومانو شاوخوا څرنگه جلد وکړي او کوم شیان دي چې سم ندي
- د ماشومانو لپاره د خطرونو د موندلو، مخنیوي او بندولو د څرنگوالي په اړه سند
- ډاډ ترلاسه کړئ چې کارمندان پدې پوهیږي چې څرنگه معلومات شریک کړي او د ماشومانو د خوندیتوب په اړه ریکارډونه وساتي.

د ماشومانو د خوندیتوب معیار ۳

ماشومان د خپلو حقونو په اړه پوهیږي، دا به جدي نیول کيږي، او په هغو پریکړو کې به برخه اخلي چې په دوی اغیزه کوي.

ستاسو اداره باید:

- ماشومانو ته د دوی د حقونو په اړه ووايست:
 - خوندیتوب
 - معلومات
 - د دوی په اړه پریکړو کې برخه واخلي
- د ملګرتیا اهمیت درک او هڅونه یې وکړي. دا د ماشومانو سره مرسته کوي چې د خوندیتوب احساس وکړي
- ماشومانو ته د جنسي تیري د مخنیوي په اړه پروګرامونه او معلومات وړاندې کړي
- ډاډ ترلاسه کړئ چې کارکوونکي او رضاکاران کولی شي:
 - په ماشومانو کې د ناوړه ګټه اخیستنې او زیان نښې نښانې وپېژني
 - ماشومانو سره مرسته وکړي چې په ښکاره ډول خبرې وکړي او د هغو شیانو په اړه خبرې وکړي چې دوی اندېښمن کوي
- ماشومانو سره مرسته وکړي چې ستاسو په سازمان کې ښکېل شي
- هغه څه چې ماشومان تاسو ته وایي عمل پرې وکړي ترڅو دوی د خوندیتوب احساس وکړي او وغواړي چې ستاسو په سازمان کې ښکېل پاتې شي.

د ماشومانو د خوندیتوب معیار ۴

سازمانونه کورنیو او ټولنو ته وایي چې څرنگه دوی
ماشومان د ناوړه ګټه اخیستنې او زیان څخه خوندي
ساتي. دوی هڅوي چې د ماشومانو د ناوړه ګټه
اخیستنې او زیان څخه په خوندي ساتلو کې برخه واخلي.

ستاسو اداره باید:

- له کورنیو سره مرسته وکړي چې په هغو پریکړو کې برخه واخلي چې د دوی ماشوم اغیزمنوي
- کورنیو او ټولنې ته ووايي چې ستاسو اداره څرنگه ماشومان د ناوړه ګټه اخیستنې او زیان څخه خوندي ساتي
- ډاډ ترلاسه کړي چې کورنۍ او ټولنې په آسانۍ سره دا معلومات موندلی او پرې پوهیدلی شي
- ددې ډاډ ترلاسه کړي چې کورنۍ او ټولنې ستاسو د سازمان په پالیسیو او کړنو کې خپل نظر ولري
- کورنیو، پالونکو او ټولنې ته د خپل سازمان او د هغې د کار کولو په اړه ووايي.

د ماشومانو د خوندیتوب معیار ۵

سازمانونه پوهیږي چې هر ماشوم له یو بل سره توپیر لري. دوی د هر ماشوم بیلې اړتیاوې په پام کې نیسي تر څو هغه پاملرنه او مرسته ورته ورکړل شي چې دوی اړتیا ورته لري.

ستاسو اداره باید:

- پوه شئ چې هر ماشوم له یو بل سره توپیر لري او ځینې ماشومان کیدای شي ډیرې مرستې ته اړتیا ولري
- د هغو ماشومانو سره مرسته وکړئ او اړتیاوې یې په پام کې ونیسئ چې:
 - معلولیت لري
 - د مختلفو کلتورونو څخه دي
 - په مختلفو ژبو خبرې کوي
 - په کور کې د ژوند کولو توان نلري
 - ښځینه همجنس، نارینه همجنس، دوه جنسي، ترانس جینډر، غیر باینري، متنوع جنسیت، یا انټر سیکس تمایل ولري
- ددې ډاډ ترلاسه کړئ چې ماشومان په آسانۍ سره هغه معلومات او مرسته ترلاسه کولی شي چې دوی ورته اړتیا لري. دا باید له کلتوري پلوه خوندي او د پوهیدو لپاره آسانه وي.
- ډاډ ترلاسه کړئ چې د ماشومانو لپاره شکایت کول او په پروسه پوهیدل آسانه دي
- داسټرالیا د اصلي اوسیدونکو ماشومانو اړتیاوې په پام کې ونیسئ او ډاډ ترلاسه کړئ چې دوی تل له کلتوري پلوه د خوندیتوب احساس کوي.

د ماشومانو د خوندیتوب معیار ۶

سازمانونه ددې ډاډ باید ترلاسه کړي چې هغه خلک چې د ماشومانو سره کار کوي مناسب دي. د کارکوونکو ملاتړ کيږي او پوهيږي چې څه باید وکړي ترڅو ماشومان د ناوړه گټه اخيستنې او زیان څخه خوندي وساتي.

ستاسو اداره باید:

- د نوي کارکوونکو او رضاکارانو د گمارلو پر مهال د ماشومانو خوندیتوب او هوساینې ته پام وکړي. دا کیدای شي د کار د پیل کولو څخه د مخه په اعلاناتو، د دریم کس نظر، او سکرینینگ کې وي.
- ددې ډاډ باید ترلاسه کړي چې کارکوونکي او رضاکاران د تاریخچې سمه پلټنه ترسره شي.
- ددې ډاډ ترلاسه کړئ چې نوي کارمندان پدې پوهيږي چې دوی باید څه وکړي ترڅو ماشومان د ناوړه گټه اخيستنې او زیان څخه خوندي وساتي. پدې کې شامل دي:
 - ښه ریکارډونه ساتل
 - په دې پوهیدل چې کله معلومات باید شریک شي
 - په دې پوهیدل چې کله او څنگه راپور جوړ شي
- ددې ډاډ ترلاسه کړئ چې مدیران د کارکوونکو سره مرسته کوي چې د ماشومانو په خوندیتوب تمرکز کوي

د ماشومانو د خوندیتوب معیار ۷

د شکایتونو او اندیښنو د حل پروسې په ماشومانو متمرکزې دي

ستاسو اداره باید:

- د شکایتونو پالیسي ولری. دا پالیسي باید:
 - موندل او لوستل یې آسانه وي
 - په ماشوم متمرکز وي
 - تشریح کړئ:
- مدیران، کارکوونکي او رضاکاران څه باید وکړي
 - د شکایتونو مختلف ډولونه څرنگه اداره کړو
 - که حیرې پالیسي یا د حلند قانون تعقیب نشي نو څه باید وشي
 - ستاسو سازمان څه وخت باید حارواکو ته راپور ورکړي، لکه پولیسو ته
- ددې ډاډ ترلاسه کړئ چې ماشومان، کورنۍ، کارکوونکي او رضاکاران ټول پوهيږي چې ستاسو اداره څرنگه شکایتونه اداره کوي.
- شکایتونه په سمه توګه او له کلتوري لحاظه په خوندي ډول اداره کړئ
- ټول شکایتونه حدي ونیسئ او په حتمۍ سره ځواب ورکړئ
- د دې په اړه پالیسي او طرزالعملونه ولری:
 - خپل سازمان ته د شکایتونو راپور څرنگه ورکړی
 - څه راپور ورکړی
 - کله راپور جوړ کړی
 - پولیسو او نورو حارواکو ته د شکایتونو راپور ورکولو او ورسره د کار کولو څرنگوالی
- د راپور ورکولو، محرمیت، او کارموندنې په اړه د ټولو قوانینو پیروي وکړئ.

د ماشومانو د خوندیتوب معیار ۸

سازمانونه کارکوونکو ته تعلیم او روزنه ورکوي ترڅو ماشومان د ناوړه ګټه اخیستنې او زیان څخه خوندي وساتي.

ستاسو اداره باید:

- د سازمان د ماشومانو د خوندیتوب او هوساینې پالیسي عملي کړي
- د ماشومانو د ناوړه ګټه اخیستنې او زیان نښې وپېژني. پدې کې د نورو ماشومانو لخوا رامینځته شوي ناوړه ګټه اخیستنه او زیان شامل دی
- د ماشومانو د خوندیتوب او هوساینې مسئلو ته ځواب ووايي
- د نورو کارکوونکو سره مرسته وکړي کله چې دوی د ماشوم د خوندیتوب د مسئلې سره مخامخ کیږي
- پدې پوه شي چې څرنگه ماشومانو ته له کلتوري پلوه د لا پیر خوندیتوب احساس ورکړي.

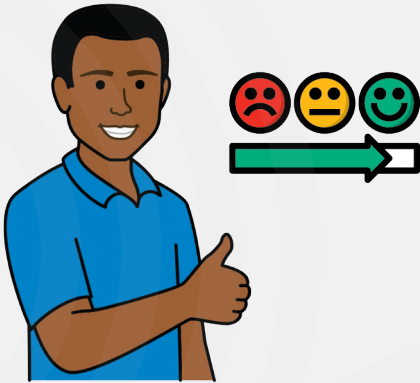
د ماشومانو د خوندیتوب معیار ۹

سازمانونه ددې ډاډ ترلاسه کړي چې کله ماشومان د دوی د خدماتو، ترتیباتو او فعالیتونو څخه ګټه اخلي باید خوندي وي. پدې کې هغه حالات هم شامل دي کله چې ماشومان آنلاین وي.

ستاسو اداره باید:

- ددې ډاډ ترلاسه کړي چې کارکوونکي او رضاکاران کولی شي خطرونه ومومي او وپې دروي. د دې کارونو د ترسره کولو پر مهال دوی باید د ماشوم لاندیني حقونه خوندي وساتي:
 - محرمیت
 - معلومات
 - ملګري ولري او د یوازیتوب احساس ونه کړي
 - زده کړه
- ددې ډاډ ترلاسه کړئ چې کارکوونکي او رضاکاران په آنلاین خوندیتوب پوهیږي. کله چې دوی آنلاین وي، دوی باید ستاسو د سازمان د قانوني جلد سره
 - په مطابقت کې فعالیت ولري
 - د ماشومانو د خوندیتوب او هوساینې پالیسي
- د خطر مدیریت پلانونه ولیکئ. دا د هغو خطرونو سره د مقابلې لپاره پلانونه دي چې کیدای شي ستاسو د ترتیباتو، فعالیتونو او چاپیریال څخه راشي.
- کله چې ستاسو سازمان د نورو سازمانونو آسانتیاوې یا خدمات کاروي، د ماشومانو خوندیتوب باید وساتئ.

د ماشومانو د خوندیتوب معیار ۱۰

سازمانونه باید هغه لارې چارې وگوري او ښې يې کړي چې ماشومان د ناوړه گټه اخيستنې او زيان څخه خوندي ساتي.

ستاسو اداره بايد:

- د ماشومانو او ځوانانو د خوندي ساتلو لپاره د خپلو کارونو څارنه او ښه والی ته دوام ورکړي
- شکایتونو، اندېښنو، او د خوندیتوب پېښو ته کتنه وکړي ترڅو ومومي چې څرنگه پېښ شوي دي. دا به تاسو سره د هغه څه په ښه کولو کې مرسته وکړي چې تاسو يې ترسره کوی
- کارمندانو، رضاکارانو، ټولنې، کورنيو او ماشومانو ته د هغه څه په اړه وواياست چې تاسو موندلي دي.

د ماشومانو د خوندیتوب معیار ۱۱

سازمانونو د دې په اړه لیکلي اسناد لری چې څرنگه دوی ماشومان د ناوړه گټه اخيستنې او زيان څخه خوندي وساتي.

ستاسو اداره بايد:

- لیکلي پالیسي او طرزالعملونه ولري چې:
 - د ماشومانو د خوندیتوب ټول معیارونه وپوښي
 - موندل او پوهیدل یی آسانه وي
- د خپلو پالیسیو او طرزالعملونو د پراختیا لپاره د اړوندو ادارو سره کار وکړی. دا هغه خلک دي چې ستاسو په سازمان کې **برخه** لري. دا کیدی شي:
 - کارکوونکي او رضاکاران
 - ماشومان او د کورنۍ غړي
 - نور سازمانونه چې تاسو ورسره کار کوی
 - د ټولنې ډلې یا غړي
- د نورو سازمانونو ښو پالیسیو او طرزالعملونو ته وگورئ
- ډاډ ترلاسه کړئ چې ستاسو مشران د پالیسیو او طرزالعملونو ملاتړ کوي
- ډاډ ترلاسه کړئ چې کارکوونکي او رضاکاران په پالیسیو او طرزالعملونو پوهیږي او عملي کوي یې.

چیرته مرسته ترلاسه کولای شی

د ماشومانو د خوندیتوب د معیارونو تنظیم کولای شی تاسو ته معلومات درکړي ترڅو تاسو سره د معیارونو په پوره کولو کې مرسته وکړي. تاسو کولی شئ **دلته** د ماشومانو د خوندیتوب معیارونو تنظیم کونکو په اړه معلومات ترلاسه کړئ.

تاسو کولی شئ د کمیسیون سره په لاندې ډول اړیکه ونیسئ:

ټیلیفون: 1300 782 978

Email: contact@ccyp.vic.gov.au

Website: www.ccyp.vic.gov.au

که تاسو ترجمان ته اړتیا لرئ، مهرباني وکړئ د ترجمې او ژباړې خدماتو ته په 13 14 50 شمېره زنگ ووهئ. له هغوی څخه وغواړئ چې د ماشومانو او ځوانانو کمیسیون ته په 1300 782 978 شمېره زنگ ووهي.

کمیسیون د ویکتوریا په اوږدو کې د ځمکو د دودیزو مالکینو درناوی کوي او د پخوانیو، اوسنیو او راتلونکو نسلونو مشرانو، ماشومانو او ځوانانو ته درناوی کوي.

© د ماشومانو او ځوانانو ۲۰۲۳ کمیسیون

دا کار د کاپي حق لري. د 1968 کال د کاپي حق قانون له مخې د هر ډول کارونې پرته، هېڅ برخه د ماشومانو او ځوانانو کمیسیون له مخکینۍ لیکلې اجازې پرته د کومې پروسې له لارې بیا تولید کیدی نشي، Level 18, 570 Bourke Street, Melbourne 3000.

کمیسیون غواړي د 2022 کال په می میاشت کې د دې سرچینې (www.enliven.org.au/healthliteracy@enliven.org.au) د ساده ژبې نسخې په پراختیا کې د انلیونز د روغتیا ادبي خدماتو د ونډې ستاینه وکړي. انځورونه د انلیون ویکتوریا لخوا رامینځته شوي او تطبیق شوي، په شمول د هغو انځور چې د اړیکو د سمبولونو 1981-2022 © په شان کارول کېږي او د ټوپی ډیناوکس لخوا ترتیب شوي. ټول حقونه په ټوله نړۍ کې خوندي دي. په اجازې سره یې کارولی شئ. Boardmaker® د ټوپی ډیناوکس سوداګریز نښه ده. دا سند باید په نورو لوریو خرڅ نشي. انځورونه باید له اجازې پرته بیا ونه کارول شي.

COMMISSION FOR CHILDREN
AND YOUNG PEOPLE